

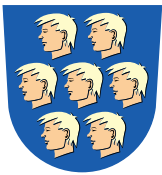
Valtuusto

Aika 12.11.2025 klo 13:00 -

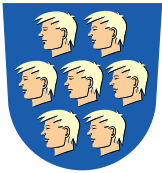
Paikka Kunnanvirasto, Valtuustosali

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
93	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
94	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
95	2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I, asemakaavamuutos, hyväksyminen	6
96	Nurmijärven kuntakonsernin osavuosikatsaus 1.1.-30.9.2025 ja talousarviomuutokset	13
97	Vastaus valtuustoaloitteeseen eläinperäisten tuotteiden puolittamiseksi	19
98	Vastaus valtuustoaloitteeseen Palojoen, Metsäkylän ja Herusten vaalihuoneistot uudestaan käyttöön	23
99	Vastaus valtuustoaloitteeseen nuorille suunnatusta osallistuvasta budjetoinnista	26
100	Kunnan tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2026	30
101	Nurmijärven kunnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028	35
102	Ilmoitusasiat	44

**Osallistujat**

Läsnä	Nimi	Tehtävä
	Raekannas Riikka, KESK	puheenjohtaja
	Rantala Henriina, KOK	I varapuheenjohtaja
	Luoma Maria, SDP	II varapuheenjohtaja
	Arminen Miira, SDP	jäsen
	Diakite Jaana, KOK	jäsen
	Hartikainen Valtteri, KESK	jäsen
	Holma Johan, KESK	jäsen
	Hägg Arto, KOK	jäsen
	Kinnunen Benjami, KOK	jäsen
	Korhonen Virpi, KESK	jäsen
	Korkiakoski Matti, KESK	jäsen
	Kuitula Nina, KESK	jäsen
	Kuula Ina, KD	jäsen
	Lakee Hannu, PS	jäsen
	Lappalainen Mira, PS	jäsen
	Latva Miia, SDP	jäsen
	Lepolahti Harri, SDP	jäsen
	Malkamäki Jussi, KOK	jäsen
	Mattila Riina, KOK	jäsen
	Mikkonen Erja, PS	jäsen
	Morelius Kenneth, KOK	jäsen
	Mustonen Kalle, KESK	jäsen
	Mälkki Heikki, SDP	jäsen
	Niinimäki Leni, VIHR	jäsen
	OLLila Veikko, VAS	jäsen
	Oral Nezir, SDP	jäsen
	Pasanen Sanna, VIHR	jäsen
	Piikkilä Nelli, VAS	jäsen
	Pirkkala Kimmo, PS	jäsen
	Rantala Sirpa, KESK	jäsen
	Rousu Sirkka, SDP	jäsen
	Räty Virpi, KOK	jäsen
	Sandelin Tuuli, SDP	jäsen
	Santala Eero, SDP	jäsen
	Sipura Mika, VIHR	jäsen
	Suhonen Otto, KESK	jäsen
	Suomi Joonas, KOK	jäsen
	Taipale Janne, KOK	jäsen
	Takalo-Eskola Tarleena, KOK	jäsen
	Tarikka Visa, KOK	jäsen
	Tenhunen-Lunkka Anna, KESK	jäsen
	Tofferi Mirja-Liisa, KESK	jäsen
	Toivonen Kallepekka, KESK	jäsen
	Uusi-Heikkilä Tino, KOK	jäsen



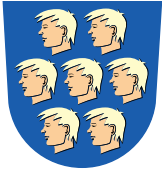
Vainio Jari, KOK	jäsen
Vanhanen Matti, KESK	jäsen
Vannesluoma Pia, SDP	jäsen
Virolainen Ville, VIHR	jäsen
Virtanen Sami, VIHR	jäsen
Vuorisalo Juhani, KOK	jäsen
Winha-Järvinen Merja, KOK	jäsen
Mäkelä Outi	kunnanjohtaja
Vuorinen Katja	pöytäkirjanpitäjä

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään nähtävänä 20.11.2025.

Riikka Raekannas
puheenjohtaja

Katja Vuorinen
hallintojohtaja

Tämä kokouskutsu on nähtävänä 6.11.2025 kunnan kotisivuilla.



93

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

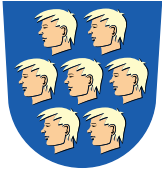
Valtuusto 12.11.2025

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen kuntalain 94 §:n sekä hallintosäännön 99 §:n mukaisesti.

Esitys

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös



94

Pöytäkirjantarkastajien valinta

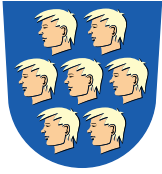
Valtuusto 12.11.2025

Valtuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Esitys

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat KOK ja KD.

Päätös



Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta	§ 21	06.05.2025
Kunnanhallitus	§ 88	19.05.2025
Maankäyttölautakunta	§ 25	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 200	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

95

2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I, asemakaavamuutos, hyväksyminen

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta 06.05.2025 § 21

Asemakaavan muutoksella tutkitaan Kirkonkylän keskustassa sijaitsevan pääosin toimitilakäytössä olleen alueen muuttamista maankäytöltään tehokkaammaksi, viihtyisäksi ja kaupunkikuvaltaan korkeatasoiseksi asuinalueeksi. Alueella sijainneet vanha sähkölaitoksen toimitila ja viimeksi päiväkotina toiminut rakennus on purettu syksyllä 2024. Alueella sijaitsee myös suojeltavaksi osoitettu rakennus; entinen sähkölaitoksen konttori ja johtajan asunto.

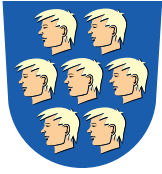
Asemakaavamuutoksen 2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue kaksi luonnosta (B ja C) pidettiin nähtävillä 14.5.–15.6.2020. Nähtävilläolon aikana valmisteluaineistosta saatiin kuusi lausuntoa ja yksi mielipide. Viranomaisten kannanotoissa painottuivat rakennussuojelliset näkökohdat. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo pitivät vaihtoehtoa C perusteltuna rakennussuojelun ja kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Vanhusneuvosto piti tärkeänä, että alueen uudisrakentamisessa otetaan huomioon ikäihmisille suunnatut asunnot/hoiva-asunnot palveluineen. Valmisteluvaiheen palaute ja esitykset vastineiksi on lisätty vuorovaikutusraporttiin, joka on esityslistan liitteenä.

Jatkokehityksen pohjaksi on valittu kaavamuutosluonnos C. Vanhan terveystalon tontti ja kaavamuutosluonnos C:ssä esitetyt mahdolliset townhouse-tontit on erotettu ehdotusvaiheessa omaksi kaavaprosessikseen (2-252 Vanhan sähkölaitoksen alue II). Käsillä oleva kaavamuutos 2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I koskee korttelin 2028 tontteja 1, 2 ja 4 sekä katualuetta.

Nurmijärven kunta haki avoimella hakumenettelyllä yhteistyökumppania alueen asemakaavaluonnoksen kehittämiseen ja alueen toteuttajaksi. Kaavaluonnoksen länsi- ja itäosista järjestettiin erilliset hakumenettelyt.

Kilpailun haku alkoi 26.9.2022 ja päättyi 19.1.2023. Elinvoimalautakunta päätti 15.6.2023 § 42 valita arviointiryhmän esityksen mukaisesti suunnitteluvarausmenettelyn voittajaksi SSA Rakennus Oy:n, minkä jälkeen kunta ja SSA Rakennus Oy ovat allekirjoittaneet kumppanuuskaavoitus sopimuksen. Kiinteistökaupan esisopimus tonttien luovutuksesta kunnan omistamilla kiinteistöillä 543-402-12-38 ja 543-402-104-59 tehdään asemakaavan muutosehdotuksen nähtävilläolon jälkeen.

Kaavaratkaisulla alueen käyttötarkoitukset muuttuvat liike- ja toimistorakennusten korttelialueesta (K) sekä julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueesta (YL) asuin- ja palvelurakennusten korttelialueeksi (AK) sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi, jolla ympäristö säilytetään (AL/s).



Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta	§ 21	06.05.2025
Kunnanhallitus	§ 88	19.05.2025
Maankäyttölautakunta	§ 25	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 200	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Autopaikkojen korttelialue (LPA) säilyy osin samalla kohdin kuin nykyisin, toisilta osin laajenee ja supistuu.

Asuinkerrostalojen korttelialue on ehdotusvaiheessa jaettu kolmeksi tontiksi, joista jokaisella on yksi viitesuunnitelman perusteella varsin tiukkarajaisesti esitetty sitova rakennusala, jonka kapeampi pääty on kohti Punamullantietä. Kunkin tontin rakennusoikeus on 1250 k- m². Suurin sallittu kerrosluku on viisi. Alueelle voidaan toteuttaa myös erityisasumista, jonka osuus saa olla enintään 33 % kokonaisrakennusoikeudesta. Ympäri- vuorokautisen palveluasumisen osuus saa olla enintään 10 % kokonaisrakennusoikeudesta.

Asuinkerrostalojen korttelialueen Krannilanpolun puoleiseen osaan on osoitettu leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa sekä hulevesien keräämiseen ja viivyttämiseen varattu alueen osa, joka tulee toteuttaa sadepuutarhana.

AK-korttelialueen tonttien pysäköintipaikat ovat korttelin keskiosaan sijoittuvalla autopaikkojen korttelialueella (LPA). LPA-korttelialueelle tulee istuttaa puustoa ja se tulee rajata pensasaidalla. Sille tulee sijoittaa AK-korttelialueen yhteinen keskitetty jätteiden keräyspiste.

AL/s-korttelialueella (asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue, jolla ympäristö säilytetään) säilytetään asemakaavamääräyksellä suojeltu/suojeltava rakennusperintökohde (sr-1). Alueen kaavamääräys sallii rakennuksen käytön asumiseen ja/tai toimisto- ja liiketiloina sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomina työtiloina.

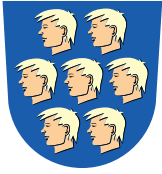
Krannilanpolun katuosuus säilyy edelleen katuna. Se osuus Krannilanpolusta, joka on nyt muutettavassa asemakaavassa merkinnällä jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu (pp), muutetaan jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi, jolla huoltoajo on sallittu (pp/h).

Kirkonkylän kehittämissuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.4.2025.

Kehittämissuunnitelma on luonteeltaan ohjaava visio, joka tähtää pitkälle tulevaisuuteen. Sen on tarkoitus toimia tahtotilana, jonka perusteella tehdään yksityiskohtaisempaa suunnittelua, kuten asemakaavoitusta ja muiden hankkeiden valmistelua. Suunnitelma toimii jatkosuunnittelun lähtökohdana, mutta kuitenkin niin, ettei se sido yksityiskohtaisesti tulevia hankkeita.

Vanhan sähkölaitoksen alueen asemakaavahanke on alkanut ennen Kirkonkylän kehittämissuunnitelman valmistelua, mutta tontinluovutuskilpailussa ja kumppanuuskaavoituksessa on edistetty suunnittelua siten, että kaavaratkaisu edistää suurelta osin myös kehittämissuunnitelman tavoitteita.

Asemakaavaratkaisu mahdollistaa AK-korttelialueelle pienten liike- ja palvelutilojen rakentamisen asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi, ja korttelialueelle on myös mahdollista rakentaa monipuolisesti eri ikäryhmiä palvelevia asuinratkaisuja ja niiden tarvitsemia palveluita. Asemakaavassa edellytetään viitesuunnitelman mukaisesti puurakenteisia ulkoseiniä ja kestäväää rakentamista. Kaava-alue sijaitsee keskeisellä paikalla ja AK-korttelialueella kaavaratkaisu



Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta	§ 21	06.05.2025
Kunnanhallitus	§ 88	19.05.2025
Maankäyttölautakunta	§ 25	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 200	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

mahdollistaakin melko tiiviin rakentamisen, mutta rakentaminen ei nouse merkittävästi ympäröivää kerrostalorakentamista korkeammaksi. Kaava-alueen kaakkoisreunassa AL/s-tontti ja sen säilytettävä vihreä pihapiiri ja suojeltu rakennus ovat pienempää mittakaavaa. Suojeltuun rakennukseen on mahdollista sijoittaa monipuolista toimintaa kuten asumista ja liike- tai työtiloja.

Asemakaavan muutos on vaikutuksiltaan merkittävä ja sen hyväksyy kunnanvaltuusto. Asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville asettamisesta päättää kunnanhallitus.

Valmistelija

Essi Vento, kaavoitusarkkitehti, essi.vento(at)nurmijarvi.fi

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta

1) esittää kunnanhallitukselle, että se päättää asettaa asemakaavamuutosehdotuksen 2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I julkisesti nähtäville AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisessa tarkoituksessa 30 päivän ajaksi;

2) päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta jo kokouksessa.

Käsittely

Kalle Mustonen teki Tarja Heinon kannattamana seuraavan muutosesityksen:

”Esitän, että ympärivuorokautisen palveluasumisen maksimimäärä 10% nostetaan 17%. Perusteluna se, että suurempi pinta-ala mahdollistaa mahdollisen palveluntarjoajan pystyvän todennäköisemmin lähtemään toteuttamaan kyseistä palvelua, kun emme rajaa pinta-alaa liian pieneksi toteuttaa.”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta lautakunta ei voinut olla yksimielinen puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen:

JAA = Esittelijän pohjaesitys

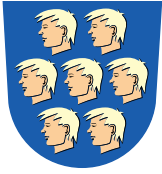
EI = Mustosen muutosesitys

Äänestyksen tulos:

6 JAA (Lompolo, Mantila, Schalin, Tarikka, Viitanen, Malkamäki)

4 EI (Virtanen, Heino, Mustonen, Viitala)

1 POISSA (Lehto)



Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta	§ 21	06.05.2025
Kunnanhallitus	§ 88	19.05.2025
Maankäyttölautakunta	§ 25	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 200	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta lautakunta päätti äänin 6 JAA – 4 EI – 1 POISSA hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

Päätös

Esittelijän pohjaesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Riku Hellgren poistui klo 17.48 § 21 käsittelyn aikana.

Jakelu

kaavoitusarkkitehti Essi Vento
kaavavalmisteli Mari Hanski
asemakaavapäällikkö Crista Toivola

Kunnanhallitus 19.05.2025 § 88

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää asettaa asemakaavamuutosehdotuksen 2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I julkisesti nähtäville AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisessa tarkoituksessa 30 päivän ajaksi.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

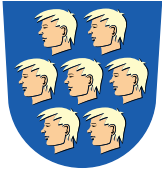
Valmisteli

kaavoitusarkkitehti Essi Vento, essi.vento@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.



Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta	§ 21	06.05.2025
Kunnanhallitus	§ 88	19.05.2025
Maankäyttölautakunta	§ 25	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 200	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Maankäyttölautakunta 28.10.2025 § 25

Asemakaavan muutos 2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I pidettiin nähtävillä AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisessa tarkoituksessa 28.5.–27.6.2025 välisen ajan. Aineistosta saatiin kuusi lausuntoa. Muistutuksia ei esitetty. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat meluun ja esteettömyyteen liittyviin suunnittelunäkökohtiin. Lisäksi Nurmijärven Sähköverkko Oy ja Elisa Oyj tiedottivat alueella ja sen lähistöllä sijaitsevista nykyisistä laitteistaan ja kaapeleistaan. Ehdotusvaiheen palaute ja esitykset vastineiksi on lisätty vuorovaikutusraporttiin, joka on esityslistan liitteenä.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin on hyväksymisvaiheessa tehty joitakin vähäisiä tarkistuksia. AK-korttelialueelle ja LPA-alueella sijaitsevalle yhdyskuntateknistä huoltoa varten varatulle alueen osalle on lisätty nuolia, jotka osoittavat rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni. LPA-alueelle on lisätty istutettavan alueen osan rasterimerkintä. AL/s-korttelialueella sijaitsevien säilytettävien puiden kaavamääräystä on täsmennetty siten, että määräykseen on lisätty: ”Kaupunkikuvallisesti merkittävä puu tulee säilyttää ja tarvittaessa uudistaa.” AK-korttelialueella kaupunkikuvaa ja rakentamista koskevaan määräykseen on lisätty tarkennukset: ”Rakennusten arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista.” ja ”Julkisivumateriaalia tulee käyttää selkeänä, yhdensuuntaisena ja yhtenäisenä pintana sokkelista räystääseen. Puuta tulee käyttää puun luontaisissa sävyissä (myös käsittelemättömänä, ei peittomaalattuna) ja/tai tummaksi käsiteltynä. Erillisiä eriaineisia ja erivärisiä tehostekenttiä ei sallita.” Pihoja ja ulkoalueita koskevien määräysten sanamuotoja on yhdenmukaistettu muuttamatta kyseisten määräysten sisältöä.

Kaava-aineistoon tehdyt muutokset ovat vähäisiä ja luonteeltaan teknisiä tarkistuksia. Tarkistukset eivät edellytä asemakaavan asettamista uudelleen nähtäville.

Asemakaavan muutos on vaikutuksiltaan merkittävä ja sen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Valmistelija

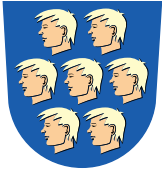
Essi Vento, kaavoitusarkkitehti, essi.vento(at)nurmijarvi.fi

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Maankäyttölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se esittää saatuihin lausuntoihin annetut vastineet ja asemakaavamutoksen 2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.



Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta	§ 21	06.05.2025
Kunnanhallitus	§ 88	19.05.2025
Maankäyttölautakunta	§ 25	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 200	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Päätös

Esitys hyväksyttiin. Pöytäkirja tarkistettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Jakelu

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Crista Toivola, Essi Vento, Perttu Pulkka, Outi Kylväjä, Katja Vuorinen

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 200

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy saatuihin lausuntoihin annetut vastineet ja asemakaavamuutoksen 2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I.

Valmistelija

Essi Vento, kaavoitusarkkitehti, essi.vento(at)nurmijarvi.fi

Päätös

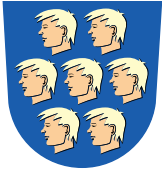
Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 12.11.2025

599/10.02.03/2020

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä saatuihin lausuntoihin annetut vastineet ja asemakaavamuutoksen 2–198 Vanhan sähkölaitoksen alue I.

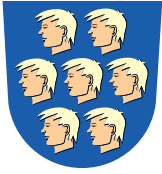


Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta	§ 21	06.05.2025
Kunnanhallitus	§ 88	19.05.2025
Maankäyttölautakunta	§ 25	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 200	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite1	2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I, kaavakartta 28.10.2025, hyväksyminen
Liite2	2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I, kaavaselostus liitteineen 28.10.2025, hyväksyminen
Liite3	2-198 Vanhan sähkölaitoksen alue I, vuorovaikutusraportti 28.10.2025, hyväksyminen



96

**Nurmijärven kuntakonsernin osavuositarkastus 1.1.-30.9.2025 ja
talousarviomuutokset**

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 199

Hallintosäännön 67 §:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille kunnanhallituksen hyväksymien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

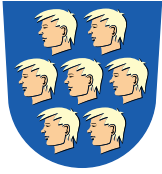
Vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnan, kunnan liikelaitosten ja tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuositarkastuksissa neljännesvuosittain. Talousarviovuoden viimeinen raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

Osavuositarkastus ajalta 1.1.-30.9.2025 annetaan valtuustolle marraskuussa. Osavuositarkastuksissa kunnan toimialat ja liikelaitokset raportoivat käyttötalouden ja investointien toteutumisesta. Osavuositarkastuksissa annetaan myös tilinpäätösennuste.

Kunnan hallintosäännön 68 §:n mukaan talousarvion muutosehdotukset esitellään pääsääntöisesti valtuustoon raportoitavien osavuositarkastusten yhteydessä.

Syyskuun loppuun mennessä kunnan talous on nettomenojen (toimintakate) osalta toteutunut talousarviota parempana. Palvelutuotannon nettomenojen toteuma on syyskuun lopun tilanteessa ollut -89,9 milj. euroa, toteumaprosentin ollessa 73,2 prosenttia. Tilinpäätösennusteessa kunnan nettomenojen ennakoidaan toteutuvan 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden palvelutuotannon nettomenot ovat toteutuneet 8,5 milj. euroa suurempina ja tilinpäätösennusteessa on 12,8 milj. euroa kasvua vuoden 2024 tilinpäätöksen nettomenoihin. Merkittävimpänä nettomenoihin vaikuttavana tekijänä on työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2025 alusta ja henkilöstökulujen nousu kunta-alan sopimuskorotusten myötä. Vuodelle 2025 kohdistuu korotuksia uudesta sopimuksesta ja edelliseltä sopimuskaudelta.

Tulorahoituksen osalta verotulot ovat toteutuneet noin 0,2 milj. euroa talousarvion tasaista kertymää heikommin verotulokertymän ollessa 83,4 milj. euroa ja toteumaprosentin ollessa 74,8 prosenttia. Tulorahoituksen näkymät verotulojen osalta ovat heikentyneet merkittävästi alkuperäiseen talousarvioon nähden. Verotulojen arvioidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan 110,8 milj. euroon alittaen alkuperäisen talousarvion 4,3 milj. eurolla. Verotulojen on arvioitu toteutuvan 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä ja tämän osalta esitetään tuloarviovähennystä. Toisen osavuositarkastuksen yhteydessä haettiin yhteensä 3,7 milj. euroa tuloarviovähennyksiä verotuloihin: kunnallisveroon -2,8 milj. euroa, yhteisöveroon -0,8 milj. euroa ja kiinteistöveroon -0,1 milj. euroa. Verotulojen ennuste perustuu syyskuun veroennustekehikkoon, joka perustuu pääosin syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Siinä on huomioitu myös toteutuneet verontilitykset elokuuhun asti, syyskuun verontilityksen



tilannetieto (10.9) sekä Verohallinnon viimeisimmät ennakkotiedot (8.9) kunnallis- ja yhteisöverotuksista verovuonna 2024. Kiinteistöverotiedot perustuvat verohallinnon keväällä julkaisemaan ennakkotietoon ja tammi-lokakuun tilitystietoihin.

Valtionosuudet ovat toteutuneet syyskuun loppuun mennessä talousarvion mukaisesti kertymän ollessa 24,9 milj. euroa ja toteumaprosentin ollessa 75 prosenttia. Valtionosuuksien ennakkoidaan toteutuvan hieman alkuperäistä talousarviota parempana asettuen 33,2 milj. euroon. Valtionosuuksien osalta esitetään 0,1 milj. euroa tuloarviolisäystä.

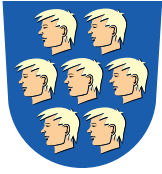
Rahoituserien ennustetaan toteutuvan 1,2 milj. euroa talousarviota parempina, joka selittyy korkokustannusten maltillistumisella laskevien markkinakorkojen myötä ja aktiivisella kassanhallinnalla. Investointeja on rahoitettu kassavaroilla, joka on puolestaan pienentänyt lainanottotarvetta ja siten myös korkokustannuksia. Rahoituserien osalta esitetään 1,2 milj. euron määrärahavähennystä.

Tulorahoituksen negatiivisesta kehityksestä johtuen kunnan tilinpäätösennuste näyttäytyy alkuperäistä talousarviota heikompana. Tilikauden tuloksen ennakkoidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan -4,0 milj. euroon, joka on 2,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi. Nettoinvestointien ennakkoidaan toteutuvan 1,9 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Nettoinvestoinneista on syyskuun loppuun mennessä toteutunut noin 41,8 prosenttia. Investointien matalaan toteutumisprosenttiin vaikuttaa erityisesti muutetussa talousarviossa osakkeiden hankinnassa huomioitu Rajamäen Uimahallin pääomalainan 12,0 milj. euron konvertointi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kunnanvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 21.5.2025 pääomalainan konvertoinnista ja samassa yhteydessä on haettu teknisluonteinen määräraha vastaavalla summalla. Kyseessä on kirjanpidollinen toimenpide, jolla ei ole varsinaista rahavirtavaikutusta. SVOP-kirjaus tehdään loppuvuoden aikana, jolloin investointien toteutumisprosentti kasvaa merkittävästi.

Kunnan heikentynyt tulosennuste ei kasvata lainanottotarpeita, mutta supistaa kassavaroja oletettua enemmän. Korollista vieraan pääoman nostamista on pyritty minimoimaan, joten kassavarojen supistamisen ja lainanoton suhdetta on arvioitu vuoden aikana aktiivisesti. Kunnan lainakannan ennustetaan pienentyvän 15 milj. euroa talousarvioon nähden. Ennusteen mukaan lainakanta asettuisi vuoden lopussa 196,2 milj. euroon. Lainakannan muutosta esitetään vähennettävän 11,0 milj. euroa, jolloin valtuustoon nähden sitova lainakannan muutos asettuu 1,6 milj. euroon. Tätä nettolainanottovaltuutta ei kuitenkaan todennäköisesti jouduta käyttämään mikäli lainakanta supistuu nykyisen ennusteen mukaisesti.

Kunnan talouden rahoitusjäämää kuvaava toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan asettuvan -26,8 milj. euroon, joka on 22,3 milj. euroa vuoden 2024 tilinpäätöstä heikompi. Tunnuslukua heikentää merkittävästi Rajamäen Uimahallin pääomalainan konvertointi. SVOP-sijoitus esitetään rahoituslaskelmassa sekä investointimenona että muissa maksuvalmiuden muutoksissa, jolloin vaikutus kassavirtaan neutraloituu. Vastaavalla tavalla rahoituslaskelmassa käsitellään myös Anoran lunastusosuus 2,2 milj. euroa, jolla on rahavirtavaikutusta vain kuluvaan vuoden 0,2 milj. euron lyhennyksen osalta.

Tarkemmat tiedot kuluvaan vuoden toiminnan ja talouden toteutumisesta on esitetty liitteenä olevassa osavuosisikatsauksessa.



Tässä vaiheessa esitetään seuraavat talousarviomuutokset:

A) Esitettävät muutokset käyttötaloulosaan

1. Konsernipalveluiden toimialalle esitetään tietohallinnon sisäisiin toimintatuottoihin 200 000 euroa tuloarviovähennystä ja tietohallinnon ulkoisiin toimintakuluihin 200 000 euroa määrärahavähennystä talous- ja strategiapalveluiden tulosalueelle. Yhteisiin toimintoihin Rajamäen Uimahallille esitetään käyttötalouteen lisämäärärahaa 80 000 euroa, jonka yhtiö käyttää vain tarvittaessa ja sen maksamisesta sovitaan omistajan kanssa käytävissä keskusteluissa.
2. Sivistys- ja hyvinvointitoimialalle esitetään sisäisiin toimintakuluihin määrärahavähennystä 350 000 euroa. Koulutuspalveluiden tulosalueelle esitetään määrärahavähennystä ateriapalveluihin 89 000 euroa ja ICT-palveluihin 125 000 euroa sekä varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueelle esitetään määrärahavähennystä ateriapalveluihin 61 000 euroa ja ICT-palveluihin 75 000 euroa.
3. Ympäristötoimialalle esitetään 400 000 euroa tuloarviovähennystä omaisuuden tuotot ja hallinta -tulosalueelle.

B) Esitettävät muutokset tulorahoitukseen

1. Nurmijärven kunnan tulorahoitukseen esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Tulorahoitus	Muutettu TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Kunnallisvero	90 700 000	-600 000	90 100 000
Valtionosuudet	33 158 513	54 074	33 212 587
Muutos yhteensä	123 858 513	-545 926	123 312 587

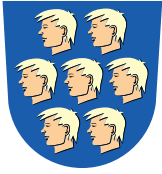
C) Esitettävät muutokset tuloslaskelman rahoituseriin

1. Rahoituseriin esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Rahoituserät	TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Tulot	2 689 000	70 000	2 759 000
Menot	-4 388 000	1 176 000	-3 212 000
Muutos yhteensä	-1 699 000	1 246 000	-453 000

D) Esitettävät muutokset investointiosaan

1. Kiinteään omaisuuteen esitetään seuraava määrärahamuutos:



Kiinteän omaisuuden muutokset	TA 2025	Muutos	TA 2025+muutos
Maa-alueiden ostot	-3 000 000	-300 000	-3 300 000
Muutos yhteensä	-3 000 000	-300 000	-3 300 000

2. Talonrakennushankkeisiin esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Talonrakennuksen määrärahamuutokset	TA 2025	Muutos	TA 2025+muutos
Sorvankaaren päiväkotii, peruskorjaus	-50 000	50 000	0
Nurmijärven yhteiskoulu ja lukio, uudishanke	-200 000	200 000	0
Pienet talohankkeet	-1 700 000	200 000	-1 500 000
Muutos yhteensä	-1 950 000	450 000	-1 500 000

E) Esitettävät muutokset rahoitusosaan

Nurmijärven kunnan lainakannan muutosta esitetään vähennettävän 11 000 000 euroa, jolloin valtuustoon nähden sitova lainakannan muutos asettuu 1 550 000 euroon.

F) Esitettävät muutokset Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen talousarvioon

Liikelaitosten johtokunta on esittänyt valtuustolle, että liikelaitoksen talousarvioita muutettaisiin seuraavasti:

Nurmijärven Veden investointien kokonaismäärärahaa vähennetään 1 700 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden.

G) Esitettävät muutokset Aleksia -liikelaitoksen talousarvioon

Liikelaitosten johtokunta on esittänyt valtuustolle, että liikelaitoksen talousarvioita muutettaisiin seuraavasti:

Käyttötalouden sisäisiin toimintatuottoihin esitetään 150 000 euroa tuloarviovähennystä ja ulkoisiin toimintakuluihin esitetään palvelujen ostoihin 50 000 euron määrärahavähennystä sekä palkkakustannuksiin ja henkilösivukuluihin 50 000 euron määrärahavähennystä.

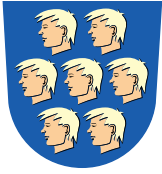
Aleksian investointien kokonaismäärärahaa vähennetään 50 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää



Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 199 03.11.2025
 12.11.2025

1. merkitä Nurmijärven kuntakonsernin osavuositiedon 1.1.-30.9.2025 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi merkittäväksi, sekä

2. esittää valtuustolle, että vuoden 2025 talousarviota muutetaan lautakuntien ja johtokunnan esityksen mukaisesti edellä selostusosassa, kohdassa A-G esitetyllä tavalla.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, erno.kontio(at)nurmijarvi.fi
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, maiju.paaso(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esimies hyväksyttiin.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto 12.11.2025
644/02.02.01/2025

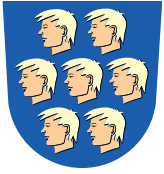
Esimies

Kunnanvaltuusto päättää

1. merkitä Nurmijärven kuntakonsernin osavuositiedon 1.1.-30.9.2025 tiedoksi ja
2. muuttaa vuoden 2025 talousarviota lautakuntien ja johtokunnan esityksen mukaisesti edellä selostusosassa, kohdassa A-G esitetyllä tavalla.

Päätös

Liitteet

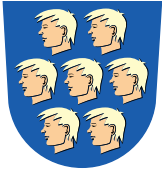


Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 199

03.11.2025
12.11.2025

Numero	Otsikko
Liite4	Nurmijärven kuntakonsernin osavuositarkastus III 1-9 2025



Valtuusto	§ 85	11.12.2024
Liikelayosten johtokunta	§ 20	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 197	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

97

Vastaus valtuustoaloitteeseen eläinperäisten tuotteiden puolittamiseksi

Valtuusto 11.12.2024 § 85

Vihreä valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2030 mennessä siten, että tavoitteen toteutumista myös seurataan. Valtuustoaloitteessa esitetään, että kunta lähtee mukaan Puolet parempaa -kampanjaan.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liikelayosten johtokunta 28.10.2025 § 20

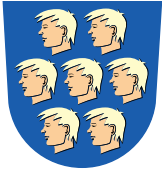
Vihreä valtuustoryhmä esittää eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittamista vuoteen 2030 mennessä.

Liikelayosten johtokunta on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Nurmijärven kunnan ruokapalveluissa noudatetaan voimassa olevia suomalaisia ravitsemussuosituksia, jotka ohjaavat päiväkotien ja koulujen ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Suositukset perustuvat laajaan tieteelliseen näyttöön ja huomioivat sekä terveyden edistämisen että ympäristön kannalta kestävät ruokavalinnat.

Uusimmat kansalliset ravitsemussuositukset julkaistiin marraskuussa 2024, ja niiden pohjalta laaditaan päivitettyt koulu- ja päiväkotiruokasuositukset. Kansallisissa suosituksissa korostetaan kasvipainotteisen ja monipuolisen ruokavalion merkitystä, kuten kasvisten, marjojen, hedelmien, täysjyväviljatuotteiden ja kasviproteiinien lisäämistä. Samalla suositellaan kohtuullista käyttöä rasvattomille tai vähärasvaisille maitotuotteille ja rajoitetumpaa lihankulutusta.

Aleksia-liikelayoksen ruokalistoja ja reseptiikkaa on jo alettu muokata uusien suositusten mukaisesti. Erityisesti punaisen lihan määrää on vähennetty, ja kehitetty jo hybridireseptejä, joissa osa lihasta korvataan kasviproteiinilla. Tavoitteena on käyttää mahdollisuuksien mukaan kotimaisia kasviproteiinituotteita (esimerkiksi herne, vilja ja osa härkäpavuista). Reseptiikan kehitys on pitkäjänteistä työtä, sillä kasviproteiinien ominaisuudet vaativat huolellista testaamista suurissa valmistusmäärissä.



Valtuusto	§ 85	11.12.2024
Liikelaitosten johtokunta	§ 20	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 197	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Kalan käyttöä pyritään lisäämään, mutta sen hintakehitys ja ammattikeittiöihin soveltuvien tuotteiden saatavuus ovat haasteita.

Kasvikunnan tuotteita, esimerkiksi kasvis-, juures- ja hedelmäpaloja sekä hedelmäsoseita on lisätty myös aamu ja välipaloille sekä lisäkkeiksi. Toimenpiteillä edistetään kasvien menekin kasvua ja vastuullisuustavoitteiden toteutumista.

Ruokahävikin vähentäminen on tärkeä osa hiilineutraaliustavoitteita. Kasvisruokien maistuvuus vaikuttaa suoraan hävikin määrään, ja siksi ruokalistoja pyritään muokkaamaan lapsille ja nuorille paremmin maistuviksi. Yhteistyötä oppilaskuntien ja oppilaiden kanssa tullaan jatkossa systemaattisemmin kehittämään.

Kasvisruoan asemaa on vahvistettu nimeämällä lounasvaihtoehdot neutraalisti "lounas 1" ja "lounas 2", jolloin kasvisvaihtoehto on tasavertainen osa päivittäistä tarjontaa. Se sijoitetaan linjastossa ensimmäiseksi, jotta se päätyy helpommin lautaselle.

Kasvipohjaisten tuotteiden hintataso on laskenut jonkin verran, mutta osa tuotteista on edelleen selvästi kalliimpia kuin eläinperäiset vaihtoehdot. Mikäli eläinperäisten tuotteiden käyttö puolitettaisiin nykyisellä hintatasolla, elintarvikekustannukset nousisivat arviolta noin 15 %.

Kotimaisia kasviproteiineja ja -valmisteita ei vielä ole riittävästi monipuoliseen käyttöön, mutta Luonnonvarakeskuksen ja Sitran selvityksen mukaan tuotantoa voidaan kasvattaa merkittävästi vuoteen 2040 mennessä.

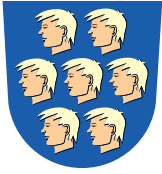
Yhteenvedo

Aleksia-liikelaitos on jo ryhtynyt toimenpiteisiin eläinperäisten tuotteiden vähentämiseksi. Ruokalistoja ja reseptiikkaa kehitetään jatkuvasti ravitsemussuositusten ja tavoitteiden mukaisesti. Muutokset nostavat ateriakustannuksia maltillisesti, ja tähän varaudutaan budjetoinnissa. Eläinperäisten tuotteiden puolittaminen nykyisellä hintatasolla nostaisi kustannuksia merkittävästi.

Kestävän ruokajärjestelmän kehittämisen rinnalla on tärkeää varmistaa, että tarjottava ruoka on maistuvaa ja ruokailuaktiivisuus säilyy hyvänä. Aleksia-liikelaitos on uudistanut lounasruokailua vuoden 2025 aikana siten, että kasvislounas on tarjolla kaikille ruokailijoille, kaikissa kunnan kouluissa ja päiväkodeissa.

Yksi tärkeä näkökulma kasvisruokapainotteisemmassa koulu- ja päiväkotiruokailussa on ruokakasvatus, jossa lapsille ja nuorille tuodaan vaihtoehtoja valittavaksi ja he saavat tutustua erilaisiin kasviproteiineihin. Tavoitteena on saada ruokailijat valitsemaan itse kestävät ja terveellisemmät vaihtoehdot sen sijaan, että valinta tehtäisiin heidän puolestaan. Vain syödyllä ruoalla on merkitystä.

Pitkän aikavälin tavoitteemme on panostaa kasvisruoan laatuun, makuun ja ulkonäköön ja ottaa asiakkaat mukaan tähän prosessiin.



Valtuusto	§ 85	11.12.2024
Liikelaitosten johtokunta	§ 20	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 197	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

Liikelaitosten johtokunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

palvelupäällikkö Marja-Leena Elomaa, marja-leena.elomaa(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 197

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

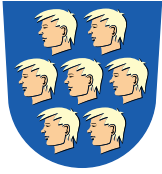
Valmistelija

palvelupäällikkö Marja-Leena Elomaa, marja-leena.elomaa(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Sami Virtanen teki Tarleena Takalo-Eskolan kannattamana seuraavan muutosesityksen: Vastauksen toiseksi viimeisen kappaleen toiseksi viimeisestä virkkeestä muutetaan "On järkevämpi ratkaisu" kuulumaan "Tavoitteena on".

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa, kukaan ei vastustanut Virtasen esitystä, joten kunnanhallitus hyväksyi Virtasen esityksen yksimielisesti.



Valtuusto	§ 85	11.12.2024
Liikelaitosten johtokunta	§ 20	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 197	03.11.2025
Valtuusto		12.11.2025

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen seuraavalla muutoksella:

Vastauksen toiseksi viimeinen kappale muutetaan kulumaan seuraavasti ”Yksi tärkeä näkökulma kasvisruokapainotteisemmassa koulu- ja päiväkotiruokailussa on ruokakasvatus, jossa lapsille ja nuorille tuodaan vaihtoehtoja valittavaksi ja he saavat tutustua erilaisiin kasviproteiineihin. Tavoitteena on saada ruokailijat valitsemaan itse kestävät ja terveellisemmät vaihtoehdot sen sijaan, että valinta tehtäisiin heidän puolestaan. Vain syödyllä ruoalla on merkitystä.” sekä

2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valtuusto 12.11.2025
1559/00.02.00.02/2024

Esitys

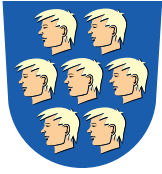
Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös**Liitteet**

Numero Otsikko

Liite5 Valtuustoaloite 11.12.2024 eläinperäisten tuotteiden puolittamiseksi, julkinen



Valtuusto

§ 37

16.04.2025

Kunnanhallitus

§ 183

20.10.2025

Valtuusto

12.11.2025

98

Vastaus valtuustoaloitteeseen Palojoen, Metsäkylän ja Herusten vaalihuoneistot uudestaan käyttöön

Valtuusto 16.04.2025 § 37

Minna Jokinen (peruss.) sekä 21 muuta allekirjoittajaa jättivät valtuustoaloitteen, että Palojoen, Metsäkylän ja Herusten vaalihuoneistot saadaan uudelleen käyttöön seuraavien vaalien aikaan ja siitä eteenpäin.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 183

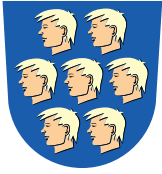
Varavaltuutettu Minna Jokinen ja 21 muuta allekirjoittajaa ovat 16.4.2025 tehneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Palojoen, Metsäkylän ja Herusten äänestysalueet otetaan uudelleen käyttöön seuraavien vaalien ajaksi ja siitä eteenpäin.

Aloitteessa esitetään, että lakkautetuille äänestysalueille voitaisiin nimetä pienempi määrä vaalivirkailijoita, koska vaalivirkailijat ovat olleet sitoutuneita ja pyrkineet olemaan paikalla koko vaalipäivän ajan. Aloitteen mukaan tällä tavoin kulut saataisiin pienemmiksi.

Lisäksi aloitteessa esitetään, että Palojoen, Metsäkylän ja Herusten äänestysalueiden lakkauttamisesta saavutetut todelliset säästöt selvitetään. Aloitteen mukaan selvityksessä tulisi huomioida myös kirjastoauton kiertäminen haja-asutusalueilla, kuten polttoainekulut sekä kuljettajan ja vaalivirkailijoiden palkkakulut.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Nurmijärven kunnanvaltuusto päätti 28.8.2024 § 34 kunnan äänestysaluejaon muutoksesta. Päätöksen yhteydessä arvioitiin, että Palojoen, Metsäkylän ja Herusten äänestysalueiden lakkauttaminen oli perusteltua, koska äänestäjämääriin nähden äänestysalueet olivat hyvin pieniä, ja toiminnan järjestämisestä aiheutuneet kustannukset olivat suhteessa korkeita.



Valtuusto	§ 37	16.04.2025
Kunnanhallitus	§ 183	20.10.2025
Valtuusto		12.11.2025

Päätöksen taustalla oli myös kunnan Nuuka-ohjelman mukaiset säästötoimet, jotka edellyttivät kustannustehokkaampia ratkaisuja. Päätöksen perusteluina otettiin huomioon muun muassa äänestäjien lukumäärä, äänestysaktiivisuus, äänestyspaikkojen saavutettavuus sekä vaaliviranomaisten rekrytoinnin ja organisoinnin toimivuus.

Aloitteessa esitetään, että äänestysalueille nimetään vaalivirkailijoiden pienempi henkilömäärä. Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Jokaisella äänestyspaikalla tulee näin ollen olla vähintään kahdeksan henkilöä. Käytännössä vaalilautakunnassa on tarpeellista olla viisi varajäsentä eli yhteensä kymmenen henkilöä, jotta äänten laskenta sujuu tehokkaasti ja luotettavasti sekä voidaan varautua mahdollisiin sairaustapauksiin tai muihin henkilömuutoksiin.

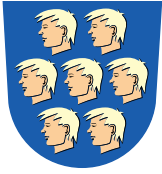
Aloitteessa tuodaan esiin, että kirjastoauton kiertäminen haja-asutusalueille polttoainekuluineen ja palkkakuluineen lisää kustannuksia. Kunnan kirjastoauto on kiertänyt vaaliautona jo vuodesta 2021 lähtien. Reittiä ja kirjastoauton kiertopäiviä on muutettu jokaisia vaaleja varten äänestysaktiivisuuden mukaan. Kun Palojoen, Metsäkylän ja Herusten äänestysalueet lakkautettiin, vaaliauton reitti suunniteltiin kulkemaan kyseisillä alueilla. Äänestysalueiden lakkauttaminen ei ole aiheuttanut lisäkustannuksia kirjastoauton käytöstä.

Äänestysalueiden lakkautuspäätökseen liittyneiden kustannuslaskelmien jälkeen vaalilautakuntien palkkioita on korotettu, mikä osaltaan on lisännyt äänestysalueiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Kustannuslaskelman perusteella yhden lakkautetun äänestysalueen järjestämisestä aiheutuisi kunnalle noin 6 400 euron kulut vaaleittain. Summa sisältää vaalilautakunnan palkkiot, IT- ja kalustokulut sekä muut käytännön järjestelyihin liittyvät menot. Palkkiot on laskettu sen oletuksen mukaan, että kaikki kymmenen vaalilautakunnan jäsentä osallistuvat kahteen koulutukseen, järjestäytymiskokoukseen ja ovat paikalla koko vaalipäivän ajan. Mikäli todellinen osallistumisprosentti olisi noin 75 %, palkkiomenot olisivat noin 3 700 euroa, jolloin yhden äänestysalueen kokonaiskulut olisivat noin 5 100 euroa. Kolmen lakkautetun äänestysalueen palauttaminen aiheuttaisi näin ollen arviolta noin 15 000–19 000 euron lisäkustannukset vaaleittain.

Keskeisenä perusteena äänestysalueiden vähentämiselle olivat toiminnalliset syyt, kuten haasteet vaalilautakuntien jäsenten kokoamisessa sekä ennakkoäänestyksen kasvanut merkitys. Taloudellisen perusteiden lisäksi toiminnalliset syyt puoltavat edelleen sitä, ettei äänestysalueiden määrää ole tarkoituksenmukaista lisätä.

Kunnan tavoitteena on edelleen turvata äänioikeuden käyttäminen koko kunnan alueella sujuvasti ja yhdenvertaisesti, ottaen huomioon sekä lainsäädännön velvoitteet että kunnan taloudelliset resurssit. Äänestäjien yhdenvertaisuus ja palveluiden saavutettavuus voidaan turvata vaaliautona toimivan kirjastoauton sekä muiden äänestyspaikkojen ja ennakkoäänestyksen avulla.

Aloitteessa esitetyt näkökulmat liittyen kustannuksiin, vaalivirkailijoiden sitoutumiseen ja kirjastoauton kuluihin on huomioitu, mutta ne eivät anna aiheutta muuttoa voimassa olevaa äänestysaluejakoa tai palauttaa lakkautettuja äänestysalueita.



Valtuusto	§ 37	16.04.2025
Kunnanhallitus	§ 183	20.10.2025
Valtuusto		12.11.2025

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, katja.vuorinen(at)nurmijarvi.fi
hallintopäällikkö Outi Kylväjä, outi.kylvaja(at)nurmijarvi.fi
kunnanlakimies Tony Papinaho, tony.papinaho(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 12.11.2025
519/00.02.00.02/2025

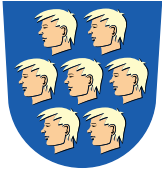
Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös**Liitteet**

Numero Otsikko
Liite6 Valtuustoaloite 16.4.2025 Palojoen, Metsäkylän ja Herusten vaalihuoneistot uudelleen käyttöön, JULKINEN



Valtuusto	§ 26	12.03.2025
Kunnanhallitus	§ 184	20.10.2025
Valtuusto		12.11.2025

99

Vastaus valtuustoaloitteeseen nuorille suunnatusta osallistuvasta budjetoinnista

Valtuusto 12.03.2025 § 26

Jaana Diakite (kok.) ja Visa Tarikka (kok.) sekä muut 33 allekirjoittajaa tekivät valtuustoaloitteen, että nykyisen osallistuvan budjetoinnin rinnalle toteutetaan osallistuva budjetointi yläkoulun 7.–9. luokkalaisille omalla erillisellä budjetilla.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 184

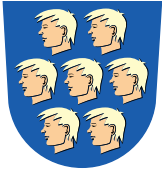
Valtuutetut Jaana Diakite, Visa Tarikka ja Tarleena Takalo-Eskola tekivät 12.3.2025 valtuustoaloitteen 32 valtuutetun kannattamana toteutettavaksi osallistuvan budjetoinnin yläkoulun 7.–9. luokkalaisille omalla erillisellä budjetilla nykyisen osallistuvan budjetoinnin rinnalle.

Valtuustoaloitteen mukaan nuorten omalla osallistuvan budjetoinnin toteutuksella nuoret voisivat saada äänensä kuuluviin, antaisi heille mahdollisuuden vaikuttaa omaan ympäristöönsä, yhteisöllisyys lisääntyisi ja nuoret pääsisivät aktiivisesti osallistumaan heitä koskevien päätösten tekoon. Esimerkkinä valtuustoaloitteessa annetaan Kouvolan kaupungin Osallistuva budjetointi 2024–2025 Nuorten Kouvola. Alkuperäinen valtuustoaloite on listan liitteenä.

Konsernipalvelut on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Nuorten osallisuuden ja vuorovaikutuksen tavat Nurmijärvellä

Kunta pitää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia tärkeinä, sillä nuorten osallistuminen päätöksentekoon edistää demokratiaa, yhteisöllisyyttä ja vastuullisuutta. Nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnassa on useita tapoja, joiden kautta nuoret voivat tuoda näkemyksiään esiin ja osallistua kunnan kehittämiseen. Nämä kuvataan lyhyesti seuraavassa:



Valtuusto	§ 26	12.03.2025
Kunnanhallitus	§ 184	20.10.2025
Valtuusto		12.11.2025

- 1) Nurmijärvellä toimii nuorisovaltuusto sekä koulujen vaikuttajaryhmiä (oppilaskunnat). Nuorisovaltuusto edistää nuorten asioita Nurmijärvellä järjestämällä nuorille tapahtumia, osallistumalla edustajiensa kautta valtuusto- ja lautakuntatyöskentelyyn ja välittämällä nuorten näkökulmaa päättäjille tekemällä esimerkiksi aloitteita.
- 2) Kunnassa toteutetaan ennakkoarvioitusten arviointoja, joissa osallistetaan ja kuullaan niitä kuntalaisia, kuten nuoria, joita päätettävä tai valmisteltava asia koskee. Esimerkkinä vuosien 2023–2025 Klaukkalan, Rajamäen ja Nurmijärven palveluverkkotyö, jossa lasten ja nuorten näkemyksiä ja ideoita siitä millaisia palveluita he toivovat ja tarvitsevat tulevaisuudessa, on kerätty laajasti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.
- 3) Nuorten mielipiteitä palveluista ja niiden kehittämiskohteista selvitetään vuosittain heitä koskevien palvelujen arviointikyselyissä.
- 4) Nykyisessä osallistuvan budjetoinnin toteutuksissa kaikki kuntalaiset ovat voineet osallistua. Nuoria on erikseen kutsuttu osallistumaan mm. nuorisovaltuuston ja Wilman kautta (jonain vuonna myös välitetty tietoa nuorisotalojen seinillä olevilla julisteilla).
- 5) Toiminta- ja kohdeavustuksia myönnetään nurmijärveläisille nuorisoyhdistyksille ja nuorten toimintaryhmille hyvinvointilautakunnan 24.1.2023 § 5 hyväksymän nuorisoyhdistysten avustussäännön mukaisesti. Toiminta-avustuksiin varattu määräraha on 24 000 euroa ja kohdeavustuksiin varattu määräraha on 4 500 euroa. Hakuaika on vuosittain maaliskuussa.

Osallistuva budjetoinnin toteutus Nurmijärvellä

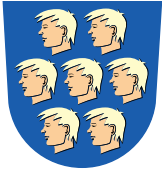
Osallistuva budjetointi on toimintatapa, joka yhdistää taloutta ja demokratiaa ja jonka avulla asukkaat otetaan mukaan suunnittelemaan ja päättämään mihin yhteisiä verovaroja käytetään. Sen toteuttamiseen ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa tapaa, vaan sitä voidaan toteuttaa monin eri tavoin. Se voi olla osa kunnan budjettia (oma määräraha) tai osa yksittäistä projektia tai investointihanketta, jolloin sitä voidaan hyödyntää, kun suunnitellaan ja tehdään päätöksiä esimerkiksi investoinneista tai palveluista. Osallistuvan budjetoinnin toteutuksissa sama malli ei sovellu kaikkialle ja kaikkiin tilanteisiin, vaan toteutus tulisi suunnitella resurssien ja tavoitteiden mukaan.

Nurmijärvellä osallistuva budjetointi toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2017, jonka jälkeen toteutus on tehty vuosittain lukuun ottamatta vuotta 2022. Toteutustapana on ollut osuus budjetista. Määrärahan määrä on vaihdellut vuosittain 25 000–50 000 euron välillä. Viime vuodet määräraha on ollut 25 000 e.

Kokemukset osallistuvan budjetoinnin toteutuksesta Nurmijärvellä

Osallistuvan budjetoinnin toteutuksessa on ilmennyt haasteita, joihin nykyinen malli – erillinen vuosittainen määräraha – ei tarjoa riittäviä ratkaisuja. Näitä haasteita ovat:

- Vuosittain noin 60–75 % kuntalaisten jättämistä OsBu-ideoista on ollut liian kalliita nykyiseen budjettiin nähden. Esimerkiksi ehdotukset koira- ja leikkipuistoista, kuntoportaista ja uusista liikuntapaikoista on jouduttu hylkäämään, mikä on voinut aiheuttaa pettymyksen osallistujille.
- Ideoiden arviointi, toteutuksen suunnittelu ja toteutus vie paljon työaikaa ja resursseja, joita ei voi ennakoida, sillä ideoiden sisältöä ei voi etukäteen tietää. Ideat määrittävät mikä toimiala tai yksikkö tulee vastaamaan hankkeen toteutuksesta. Lisäksi toteutus saman vuoden loppuun mennessä voi olla haastavaa.
- Monet ideoista ovat liittyneet tulosityksiköiden normaaliin toimintaan (esim. roska-asoiden hankinta tai ympäristön kohentaminen), jolloin mahdollinen OsBu-määräraha on ollut ikään



Valtuusto	§ 26	12.03.2025
Kunnanhallitus	§ 184	20.10.2025
Valtuusto		12.11.2025

kuin lisäbudjetti hankkeen toteuttavalle yksikölle, mutta toteutus tai sen suunnittelu on tapahtunut normaalin toiminnansuunnitteluprosessin ulkopuolella.

- Toteutus synnyttää kustannuksia, joita ei ole huomioitu OsBu-määrärahassa. Näitä ovat esimerkiksi ideoiden keräys- ja äänestysjärjestelmä (1200 €/v) ja ideoiden arviointiin ja viestintään kuluvat resurssit.
- Toteutettujen hankkeiden ylläpito lisää tulevien vuosien käyttötalousmenoja. Vaikka äänestykseen hyväksytään vain ideat, joista ei synny merkittäviä käyttötalousmenoja, kaikista kunnan toteuttamista hankkeista syntyy menoja tuleville vuosille.

Edellä esitettyjen haasteiden vuoksi vuoden 2026 talousarviossa esitetään, että erillisestä osallistuvan budjetoinnin määrärahasta luovutaan ja siirrytään käyttämään mallia, jossa kuntalaiset osallistuvat kunnan jonkin toimialan tai tulosyksikön määrärahojen tai määrärahojen osan käytön suunnitteluun ja päätöksentekoon. Kohteet päätetään vuosittain. Yleisesti tämä tarkoittaa osallistuvan budjetoinnin toteuttamista investointihankkeissa, mutta sitä voidaan soveltaa myös niin, että asukkaille tai täsmällisemmin palvelun käyttäjille, tulee päätettäväksi osa toimialan tai tulosyksikön budjetista.

Uudistetun toimintatavan hyötyinä on:

- Lähidemokratian edistyminen/paraneminen
- Osallistuva budjetointi yhdistyy muiden kehityshankkeiden ja -prosessien kanssa
- Osallistuvan budjetoinnin tavoitteet ovat selkeämmät
- Osallistuvan budjetoinnin tulokset ja vaikuttavuus tulee paremmin näkyville
- Hankkeiden toteutusten suunnittelu on resursoinnin osalta sujuvampaa ja tuleviin ylläpitokustannuksiin voidaan varautua ennakkoon

Vastauksena aloitteeseen todetaan, että Nurmijärven kunta ei toteuta nykyisen osallistuvan budjetoinnin rinnalle osallistuvaa budjetointia yläkoulun 7.–9. luokkalaisille omalla erillisellä budjetilla.

Sen sijaan kunta kehittää uuden osallistuvan budjetoinnin mallin, jonka osalta nuorisopalvelut on sitoutunut toteuttamaan kokeilun uuden toimintamallin testaamiseksi. Kokeilussa nuoret pääsevät osallistuvan budjetoinnin kautta suunnittelemaan ja päättämään osasta (500 €) nuorisotalojen budjetin käytöstä. Kokeilu toteutetaan vuoden 2026 aikana kaikissa nuorisopalveluiden tiloissa. Se ei vaadi erillistä määrärahaa, vaan toteutus tapahtuu nykyisen budjetin puitteissa.

Lisäksi kunta sitoutuu edistämään nuorten osallisuutta olemassa olevien tapojen ja rakenteiden kautta. Kunta seuraa aktiivisesti muiden kuntien kokemuksia osallistuvan budjetoinnin eri toteutustavoista.

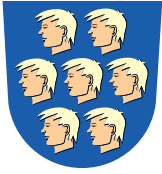
Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä



Valtuusto	§ 26	12.03.2025
Kunnanhallitus	§ 184	20.10.2025
Valtuusto		12.11.2025

2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

palvelumuotoilija Piia Nurkka, piia.nurkka(at)nurmijarvi.fi
hallintojohtaja Katja Vuorinen, katja.vuorinen(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 12.11.2025
342/00.02.00.02/2025

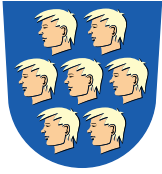
Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös**Liitteet**

Numero Otsikko
Liite7 Valtuustoaloite 12.3.2025 Nuorille suunnattu osallistuva budjetointi, JULKINEN

**100****Kunnan tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen
vuodelle 2026**

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 195

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

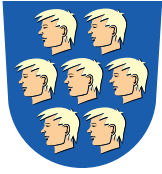
Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n 1 momentin mukaan tuloveroprosentti tulee ilmoittaa prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Kuntien tulee verotusmenettelystä annetun lain mukaan ilmoittaa tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n mukaan valtuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit tulee määrätä prosentin sadasosan tarkkuudella. Kiinteistövero suoritetaan kiinteistöverolain (654/1992) mukaan rakennuksista ja maapohjasta sille kunnalle, jonka alueella kiinteistö sijaitsee. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta, ja se määrätään erikseen maapohjan ja erikseen rakennusten ja rakennelmien osalta.

Tuloveroprosenttia korotettiin vuoden 2024 alussa, jotta kunnan lainakannan kasvua saataisiin hillittyä mittavien peruspalveluinvestointien vuoksi. Kunnanjohtajan talousarvioehdotus vuodelle 2026 on valmisteltu siten, että kunnallisveroa esitetään korotettavaksi 0,40 %-yksikköä. Korotusta esitetään, koska ilman sitä kunnan vuoden 2026 tilikauden alijäämä asettuisi noin 5,8 milj. euroon. Korotuksella kunnan talouden ennakoitaisiin toteutuvan niukasti alijäämäisenä. Tulorahoituksen lisäämisellä pyritään myös investointien tulorahoituksen vahvistamiseen ja velkaantumisen hillitsemiseen. Kiinteistöveroprosentit esitetään säilytettävän vuoden 2025 tasossa muuten, mutta rakentamattoman rakennuspaikan veroa esitetään korotettavan 6,00 prosenttiin. Arvioitu tulovaikutus korotuksella on noin 0,15 milj. euroa.

Alla Nurmijärven kunnan veroprosentit vuonna 2024 ja vuodelle 2025 esitettävät veroprosentit sekä rajat, joiden välille kiinteistöveroprosentit voidaan lain mukaan määrätä:

	2025	2026	Alaraja	Yläraja
Tuloveroprosentti	7,50 %	7,90 %	-	-
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,18 %	1,18 %	0,93 %	2,00 %
Maapohjan kiinteistöveroprosentti	1,30 %	1,30 %	1,30 %	2,00 %
Vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti	0,48 %	0,48 %	0,41 %	1,00 %



Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti	0,00 %	0,00 %	Alaraja 0,00 %	2,00%
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,18 %	1,18 %	0,93 %	2,00 %
Rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti *	4,30 %	6,00 %	2,00 % (4,30 % *)	6,00 %
Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti	3,10 %	3,10 %		Max 3,10 %

* Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 14 pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnassa vähintään kunnassa sovellettava maapohjan kiinteistöveroprosentti + 3,0 prosenttiyksikköä, enintään kuitenkin 6,00 prosenttia.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se:

1. vahvistaa vuoden 2026 tuloveroprosentiksi 7,90 % sekä
2. vahvistaa kunnan vuoden 2026 kiinteistöveroprosenteiksi:
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,18 %
 - maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %
 - vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,48 %
 - yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 %
 - muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,18 %
 - rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 6,00 %
 - voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, [erno.kontio\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:erno.kontio(at)nurmijarvi.fi)

Käsittely

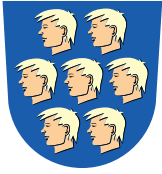
Muutosesitys 1.

Arto Hägg teki Riina Mattilan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

- vuoden 2026 tuloveroprosentiksi vahvistetaan 7,70 %
- rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentiksi vahvistetaan 4,30 %

Perustelut:

Talouden tasapainottamista tulee jatkaa myös kestävän kasvun ohjelman jatkamisella - ei pelkästään tuloveroa korottamalla. Rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentin nostaminen historiallisen vaikeassa rakentamisen suhdannetilanteessa ei edistä rakennushankkeiden käynnistämistä, vaan on pelkkä raippavero. Kyseisen veroprosentin



Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 195 20.10.2025
 12.11.2025

nostaminen tulee tehdä noususuhdanteessa, jolloin se voi tosiasiallisesti vaikuttaa hankkeiden käynnistymiseen.

Muutosesitys 2.

Juhani Vuorisalo teki Tarleena Takalo-Eskolan kannattamana muutosesityksen, että

- vuoden 2026 tuloveroprosentiksi vahvistetaan 7,60 %

- rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentiksi vahvistetaan 4,30 %

Koska tuloveron osalta oli tehty kaksi kannatettua, pohjaesityksestä poikkeavaa muutosesitystä, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestykset siten että ensimmäisessä äänestyksessä vastakkain olivat tehdyt muutosesitykset ja toisessa äänestyksessä ensimmäisen äänestyksen voittanut muutosesitys esittelijän pohjaesitystä vastaan.

Ensimmäisen äänestyksen järjestyksen puheenjohtaja määräsi seuraavasti:

JAA = Häggin muutosesitys

EI = Vuorisalon muutosesitys

Äänestyksen tulos

5 JAA (Mattila, Santala, Suhonen, Lahtela, Hägg)

3 EI (Lakee, Takalo-Eskola, Vuorisalo)

2 TYHJÄ (Sandelin, Tofferi)

1 POISSA (Niinimäki)

Äänestyksen tuloksena 5 JAA – 3 EI – 2 TYHJÄ – 1 POISSA toiseen äänestykseen jatkoi Häggin muutosesitys.

Toisen äänestyksen järjestyksen puheenjohtaja määräsi seuraavasti:

JAA = esittelijän pohjaesitys

EI = Häggin muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 5 (Sandelin, Santala, Suhonen, Lahtela, Tofferi)

EI 5 (Lakee, Mattila, Takalo-Eskola, Vuorisalo, Hägg)

POISSA 1 (Niinimäki)

Äänten mennessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi, joten kunnanhallitus hyväksyi Häggin muutosesityksen äänin 5 JAA – 5 EI – 1 POISSA.

Koska rakentamattoman kiinteistön veroprosentin osalta oli tehty kannatettu muutosesitys, josta kunnanhallitus ei voinut olla yksimielinen, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti

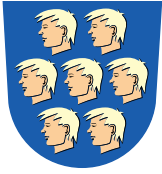
JAA = esittelijän pohjaesitys

EI = Häggin muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 6 (Lakee, Sandelin, Santala, Suhonen, Takalo-Eskola, Tofferi)

3 EI (Mattila, Vuorisalo, Hägg)



- 1 TYHJÄ (Lahtela)
1 POISSA (Niinimäki)

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän pohjaesityksen äänin 6 JAA – 3 EI – 1 TYHJÄ – 1 POISSA.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se:

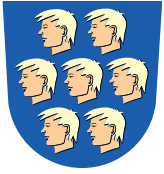
1. vahvistaa vuoden 2026 tuloveroprosentiksi 7,70 % sekä
2. vahvistaa kunnan vuoden 2026 kiinteistöveroprosenteiksi:
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,18 %
 - maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %
 - vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,48 %
 - yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 %
 - muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,18 %
 - rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 6,00 %
 - voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %

Valtuusto 12.11.2025
1259/02.03.00.00/2025

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

1. vahvistaa vuoden 2026 tuloveroprosentiksi 7,70 % sekä
2. vahvistaa kunnan vuoden 2026 kiinteistöveroprosenteiksi:
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,18 %
 - maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %
 - vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,48 %
 - yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 %



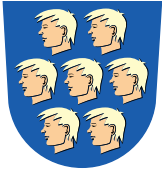
Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 195

20.10.2025
12.11.2025

- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,18 %
- rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 6,00 %
- voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %

Päätös

**101****Nurmijärven kunnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028**

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 194

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tasapainon arvioinnissa huomioidaan tarvittaessa taseeseen edellisiltä tilikausilta muodostuneet ylijäämät. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

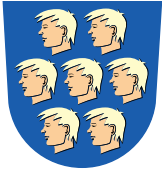
Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028 on valmisteltu kunnanhallituksen 16.6.2025 § 119 päättämän talousarviokehityksen pohjalta. Kehyksessä on huomioitu kestävän kasvun NUUKA-ohjelman toimenpiteet niiltä osin, kuin se on ollut mahdollista.

Kunnanhallitus on kehyksessä päättänyt talousarviovalmistelulle seuraavat lähtökohdat:

1. Kunnan omassa palvelutuotannossa menojen kasvua hillitään kestävän kasvun NUUKA-ohjelman mukaisilla toimenpiteillä sekä pidättäytymällä palveluiden laajentamisesta ja palvelutason parantamisesta. Käyttötalouden budjetoinnin lähtökohtana on ollut vuoden 2025 talousarvio ja vuoden 2025 talousarvioon tehdyt muutokset, sekä keskeiset toiminnalliset muutokset, joita vuoden 2025 talousarvio ja ennuste eivät sisällä.
2. Bruttoinvestoinnit vuonna 2026 ovat enintään 51,4 milj. euroa (sis. liikelaitokset).
3. Kunnallisveroprosenttiin ei esitetä muutoksia vuodelle 2026. Kiinteistöveroprosenttien oletetaan kehyksessä säilyvän kuluvan vuoden tasossa. Kunnallisverotulojen osalta kuva tarkentuu vielä syksyn aikana, kun vuoden 2024 valmistuvasta verotuksesta saadaan ensimmäiset ennakkotiedot.

Kunnan toimialat ja liikelaitokset ovat valmistelleet talousarvioehdotuksensa kunnanhallituksen antaman kehyksen mukaisesti syyskuun aikana.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä käyttötalouden taso vuodelle 2026 alittaa kunnanhallituksen antaman kehyksen 0,5 milj. eurolla. Alitus selittyy työllisyysalueen maksuosuuden ennakoitua pienemmällä kasvulla ja Vesi-liikelaitoksen tuottoarvioiden täsmentymisellä. Myös tulorahoituksen osalta arviot ovat tarkentuneet. Verotulojen kokonaisuus on heikentynyt 2,3 milj. euroa kehykseen nähden, josta 2,2 milj. euroa tulee kunnallisverosta.



Heikentyntä arviota selittää palkkasumman ennakoitua heikompi kasvu heikon työllisyystilanteen takia. Heikentyneiden ennusteiden syventäjästä tilikauden alijäämästä ja riittämättömästä investointien omahoitusosuudesta johtuen kunnanjohtajan talousarvioesityksessä esitetään 0,40 %-yksikön korotusta kunnallisveroon, joka lisää verotuloja arviolta 4,9 milj. euroa sekä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron 1,70 %-yksikön korotuksella, jonka arvioidaan lisäävän verotuloja 0,15 milj. eurolla. Valtionosuusrahoitus on puolestaan parantunut 0,8 milj. euroa, joka selittyy laskennallisten kustannusten päivitetyillä yksikköhinnoilla ja indeksikorotuksella. Bruttoinvestointitaso on 3,4 milj. euroa kehystä pienempi, joka yhdessä tuloarhoituksen vahvistumisen kanssa pienentää kunnan lainanottotarvetta ja korkomenoja verrattuna siihen, että veronkorotusta ei tehtäisi. Taloussuunnitelma 2026–2028 on kuntalain mukaisesti ylijäämäinen, joskin suunnitelmavuosien kustannuskehitykseen liittyy huomattavia epävarmuuksia. Ilman veronkorotusta taloussuunnitelma jäisi noin 3,7 milj. euroa alijäämäiseksi.

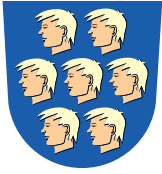
Nurmijärven kunnan taloudelliset lähtökohdat kaudelle 2026–2028

Kunnan taloudelliset lähtökohdat suunnitelmakaudelle 2026–2028 eivät ole isossa kuvassa muuttuneet merkittävästi. Sote-uudistuksen myötä kunnan käyttötalouden nettomenot ja tuloarhoitus ovat puolittuneet, mutta suhteellinen velkaantuneisuus kasvanut huomattavasti vanhojen vastuiden säilyttyä. Kunnan taseessa on tällä hetkellä puskurina kumulatiivista ylijäämää 68,4 milj. euroa, joka tuo hieman iskunkestävyyttä taloudellisesti heikkojen vuosien varalle. Kunnan tulevien vuosien velkaantuminen on edelleen isoin yksittäinen kunnan taloutta haastava tekijä. Oman haasteensa on tuonut Suomen nihkeä talouskasvu, joka vaikuttaa verotulojen kertymään negatiivisesti ja kasvattaa työllisyydenhoidon kustannuksia.

Kunnassa on tehty pitkäjänteistä työtä kestävä talouden eteen ja kesällä 2023 päätettiin kestävä kasvun NUUKA-ohjelman päivityksestä. Vuoden 2026 päätteeksi nähdään, kuinka hyvin ohjelman toimenpiteissä on onnistuttu. Työssä tehdyn mallinnuksen mukaisesti näyttäisi siltä, että kunnan talous tulisi kääntymään alijäämäiseksi kuluvan vuosikymmenen loppua kohden suurista investoinneista ja käyttötalouden kustannusten kasvusta johtuen. Alijäämäkehityksen kääntäminen ja investointien tuloarhoituksen kasvattaminen vaatii käyttötalouden sopeutuksien lisäksi tuloarhoituksen lisäystä rinnalleen, mutta vielä tätäkin tärkeämpää on sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin ja tarvittavien toimenpiteiden tekeminen, mikäli toimintaympäristöstä nousevat asiat uhkaavat heikentää kunnan taloutta entisestään.

Kunnan käyttötaloudenmenot ovat kohonneet aiempina vuosina noudattaen yleistä kuntatalouden kehityssuuntaa, mutta nopeasti nousseen inflaation, heikossa kunnossa olevien tilojen ja yleissitovien palkankorotusten myötä kustannustaso on kasvanut huomattavankin nopeasti. TE-palvelujen siirto kunnille uhkaa myös osaltaan lisätä kustannuksia ja lisää kuntien roolia suhdannevaihteluiden vaikutusten kantamisesta. TE-palvelujen kustannusten ja rahoituksen tasoon liittyy myös suuria epävarmuuksia.

Menojen kasvun vastapainoksi tuloarhoitus on edellisinä vuosina kehittynyt suotuisasti, varsinkin verotulojen osalta. Ansiotulojen kasvu ja kiinteistöjen jälleenhankinta-arvojen korotus ovat kasvattaneet verotulojen kertymää, mutta samalla suhdanteen heikentyminen tuo epävarmuutta tulevien vuosien ennusteisiin. Nykyennusteiden valossa varsinkin kunnallisveron kehitys näyttää vaimeana. Valtionosuuksien kehittymisen ympärillä on tällä hetkellä isoja epävarmuustekijöitä, jotka kumpuavat julkisen talouden tasapainotusvaateista ja mahdollisesta valtionosuusjärjestelmän



uudistamisesta. Positiivisesti kehittynyt tulorahoitus ei kuitenkaan ole riittänyt muutamaa poikkeusvuotta lukuun ottamatta rahoittamaan investointeja, ja investointien tulorahoitus-% on tavanomaisesti jäänyt selvästi tavoitteellisen 70-120 %:n alle.

Nurmijärven palvelutuotannon menopaineiden ennustetaan pitkällä aikavälillä säilyvän nykytasossa koko kunnan tasolla. Vuosien välille mahtuu kuitenkin kasvavan kaupunkiseudun kehyskunnalle tyypillistä isoakin sykäysmäistä palvelutarpeiden kysynnän vaihtelua, johon kunnan tulee pystyä varautumaan. Palvelutarpeiden kysynnän painotukset vaihtelevat kuitenkin kunnan sisällä ja kysyntä seuraa erityisesti uusien asuinalueiden rakentamisen mukana. Tällä hetkellä ja tulevina vuosina väestönkasvu ja palvelutarpeiden paikallista kysyntää ylläpitävät erityisesti uudet pientalovaltaiset alueet Klaukkalassa (Vanha-Klaukka ja Jokimetsä), Kirkokylällä (Heinoja) sekä Rajamäellä (Kylänpää ja Uusiniittu). Pitkällä aikavälillä lasten ja nuorten laskennallisen lukumäärän ennustetaan kuitenkin pysyvän vakaana.

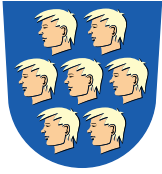
Kunnan keskeisenä haasteena on löytää sopeutuskeinoja palvelutarpeiden tasapainottamiseen, kun varsinaisesti minkään ikäryhmän palvelutarpeet eivät oleellisesti laske siten, että palvelutuotantoa voitaisiin merkittävästi supistaa. Sopeutuskeinoja haastaa myös muutokset palvelutarpeissa, jotka eivät enää seuraa lasten laskennallisen määrän kehitystä. Toisin sanoen, vaikka lasten määrä ei tietyllä alueella kasvaisi tai kasvu on vähäistä, voi palveluiden paikallinen kysyntä kasvaa lasten määrää enemmän. Palvelutarvetta kasvattavat päivähoitoon osallistumisen asteen kasvu, alle 3-vuotiaiden päivähoitoon osallistumisen korkea osuus sekä myös tuentarupeiden muutokset niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Vaihtoehtona lähinnä onkin tehostaa palvelutuotantoa huolehtien tilakapasiteetin järkevästä käytöstä kunnan eri alueilla siten, että palveluiden tarjonta saataisiin kohtaamaan paremmin palveluiden kysyntää ja toimintaa pystyttäisiin järjestämään toiminnan näkökulmasta riittävän kokoisissa yksiköissä.

Vaikka kunnan taloustilanne on isossa kuvassa haastava ja vaatii valtavasti työtä kehityssuunnan kääntämiseksi, ei luvassa ole pelkkiä palveluita kurjistavia leikkauksia ja synkkyyttä. Kunta investoi peruspalveluihinsa kuluvaan vuosikymmenen loppuun mennessä yli 200 milj. eurolla ja huolehtii samalla elinvoiman kehittämisestä viemällä keskeisiä infra-, kaava- ja kehityshankkeita eteenpäin. Kunnalla on loistavan sijaintinsa vuoksi monia luontaisia vahvuustekijöitä.

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026–2028 perustelut

Palvelutuotannon nettomenot ovat vuonna 2026 127,2 milj. euroa, joka on noin 17,8 milj. euroa enemmän vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna ja 4,7 milj. euroa enemmän vuoden 2025 uusimpaan ennusteeseen. Nettomenojen kasvuun vaikuttaa erityisesti henkilöstökulujen nousu kunta-alan palkkaratkaisun vuoksi ja TE-palveluiden siirtyminen kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Keväällä 2025 saavutettu kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa kuntatalouden kustannuksia selvästi. Vuonna 2025 työvoimakustannukset nousevat sopimuskorotusten vuoksi noin 2,8 prosenttia, vuonna 2026 3,2 prosenttia ja vuonna 2027 nousu kiihtyy 3,9 prosenttiin. Kunta-alan palkankorotukset koostuvat perusratkaisun lisäksi palkkausjärjestelmien kehittämisohjelmasta, mikä nostaa alan palkankorotukset yleistä linjaa suuremmaksi.

Henkilöstökulujen ja TE-palveluiden kustannusten lisäksi palvelutuotannon menoja kunnan toimialoilla nostavat kuluvaan talousarvioon nähden muun muassa varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen kasvu ja väistötilojen kustannusten kasvu ja vähentävät



koulukuljetusmenojen pienentyminen ja rakennusten purkukustannusten väheneminen. Toimintatuottoja pienentää muun muassa rakennuslupamaksutuottojen pienentyminen ja maanmyyntien tuottoarvion pienentyminen sekä toimintatuottoja kasvattavat mm. maankäyttökorkvauksien kasvu, Vesi -liikelaitoksen yksittäinen liittymismaksuerä ja vesimaksutuottojen korotus.

Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen pohjalta kunnan vuoden 2026 verotuloja arvioidaan kertyvän 2,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviokehityksen laadinnan yhteydessä arvioitiin, kun ei huomioida veronkorotuksen vaikutusta. Verotuloennusteen pohjalle päivitettiin myös tuore väestöennuste, jossa väestönkasvu on edellistä ennustetta maltillisempaa. Tämä osaltaan myös heikentää arvioitua verotulokertymää. Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2026 yhteensä 121,4 milj. euroa, joka on noin 10,0 milj. euroa enemmän kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen nähden. Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2027 125,7 milj. euroa ja vuonna 2028 131,4 milj. euroa.

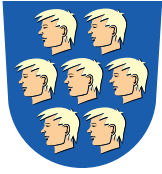
Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän vuonna 2026 33,3 milj. euroa, joka on 0,1 milj. euroa enemmän vuoden 2025 uusimpaan tilinpäätösennusteeseen nähden. Suunnitelmavuosien valtionosuuksien tasot ovat vielä tässä kohtaa arvioita etenkin, kun kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Tarkoituksena oli, että uusi lainsäädäntö olisi tullut voimaan vuoden 2026 alusta, mutta lykkäyspäätöksen seurauksena voimaantulo on aikaisintaan vuoden 2027 alusta.

Verotulojen, valtionosuuksien ja rahoitustulojen ja –menojen jälkeen vuoden 2026 vuosikatteen muodostuu 26,7 milj. euroa. Vuosikate asettuu vuonna 2027 41,1 ja vuonna 2028 31,7 milj. euroon. Suunnitelmavuosille 2027-2028 kunnan ennustetaan saavan 21,5 milj. euron edestä maanmyyntituloja, joita selittää muun muassa Sudentullin yritysalueen arvioitu valmistuminen.

Merkittävien investointien myötä poistotason arvioidaan nousevan 27,4 milj. eurosta 32,0 milj. euroon aikavälillä 2026–2028. Pitkällä aikavälillä kunnan tulee huolehtia vuosikatteen riittävästä vahvuudesta poistojen kasvaessa, että talous säilyisi tasapainossa myös tuloslaskelmatasolla (ns. kirjanpidollinen tasapaino).

Taloussuunnitelmassa kunnan bruttoinvestointitaso vuonna 2026 on 48,0 milj. euroa, vuonna 2027 52,7 milj. euroa ja vuonna 2028 73,2 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin ei ole arvioitu taloussuunnitelmakausille.

Arvioitu nettolainakannan muutos vuonna 2026 on veronkorotus huomioiden +18,3 milj. euroa, jolloin kunnan lainakanta asettuisi yhteensä noin 218,5 milj. euroon. Suurista investoinneista ja kunnan heikentyneestä taloustilanteesta johtuen velkaantuminen lähivuosina tulee kiihtymään merkittävästi ilman toimenpiteitä. Vuoden 2026 investointitaso on tulevia vuosia huomattavasti matalammalla tasolla, mutta toiminnan ja investointien rahavirta on kuitenkin 19,8 milj. euroa negatiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran negatiivisuus indikoi painetta lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen. Suunnitelmavuosina 2027 ja 2028 investointitaso kasvaa merkittävästi, johtaen edelleen huomattavaan velkaantumiseen. Vuoden 2028 lopussa kunnan lainakannan ennakoitaan asettuvan 266,5 milj. euroon.



Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 194 20.10.2025
 12.11.2025

Liitteenä talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää:

1. hyväksyä osaltaan vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026-2028 ja esittää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi kohdassa 2 esitetty lisäys huomioiden,
2. todeta 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026-2028 investointiosan osalta, että Nurmijärven Veden Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon yhteydessä toteutettavaksi suunniteltua toimitilainvestointia (hallinto- yms. tilat) koskeva päätös vaatii tarkemman selvityksen vaihtoehtoisista kustannuksista ja toteutuslaajuudesta, ja esittää edelleen valtuustolle, että siitä tulee tehdä kokonaan uusi erillispäätös hallintosäännön mukaisesti, jonka yhteydessä hankkeen kokonaiskustannusarvio päivitetään,
3. vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2026 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti ja esittää nämä edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi sekä
4. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset talousarviokirjaan.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, [erno.kontio\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:erno.kontio(at)nurmijarvi.fi)
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, [maiju.paaso\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:maiju.paaso(at)nurmijarvi.fi)
hallintojohtaja Katja Vuorinen, [katja.vuorinen\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:katja.vuorinen(at)nurmijarvi.fi)
sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, [tiina.hirvonen\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:tiina.hirvonen(at)nurmijarvi.fi)
tekninen johtaja Juha Oksanen, [juha.oksanen\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:juha.oksanen(at)nurmijarvi.fi)

Käsittely

Yleisperustelut ss. 3–24

Kunnan talous suunnitelmakaudella 2026–2028 s. 14

Muutosesitys 1.

Arto Hägg teki Juhani Vuorisalon kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Lisätään seuraava teksti: "Kunnassa käynnistetään vuoden 2026 aikana uusi kestävä kasvun ohjelma, jolla tavoitellaan pysyviä käyttötalousmenojen säästöjä alkaen talousarviovuodesta 2027."

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta kunnanhallitus ei voinut olla yksimielinen, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = esittelijän pohjaesitys

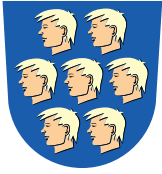
EI = Häggin muutosesitys

Äänestyksen tulos

5 JAA (Sandelin, Santala, Suhonen, Lahtela, Tofferi)

5 EI (Lakee, Mattila, Takalo-Eskola, Vuorisalo, Hägg)

1 POISSA (Niinimäki)



Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 194 20.10.2025
12.11.2025

Äänten mennessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi, joten kunnanhallitus hyväksyi Häggin muutosesityksen äänin 5 JAA – 5 EI – 1 POISSA.

Konsernipalvelut (+ henkilöstösuunnitelma) ss. 25–38 ja 135

Osallistava budjetointi s. 35

Muutosesitys 2.

Mirja-Liisa Tofferi teki Otto Suhosen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Lisätään osallistavaan budjetointiin 25 000 €

Perustelut: Osallistaminen erilaisten mallien kehittäminen on kunnan normaalia toimintaa. Osallistavan budjetoinnin jatkaminen ei estä osallistamista myös erilaisten hankkeiden yhteydessä. Osallistavan budjetoinnin malli tulee uudistaa siten, että sen hankkeet kohdennetaan jatkossa tukemaan kunnan strategian tavoitteita (esim. tavoitetta ”Liikkuvien kunta”). Jatkossa budjetoinnin hankkeissa tulee hyödyntää enemmän hankerahoitusta (esim. Leader) ja yksityistä rahoitusta. Kunnan resurssien käytön vähentämiseksi kunta ei enää ottaisi hankkeiden toteuttamista vastuulleen vaan toimisi tarvittaessa mahdollistajan roolissa.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta kunnanhallitus ei voinut olla yksimielinen, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = esittelijän pohjaesitys

EI = Tofferin muutosesitys

Äänestyksen tulos

5 JAA (Lakee, Sandelin, Santala, Vuorisalo, Hägg)

4 EI (Suhonen, Takalo-Eskola, Lahtela, Tofferi)

1 TYHJÄ (Mattila)

1 POISSA (Niinimäki)

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän pohjaesityksen äänin 5 JAA – 4 EI – 1 TYHJÄ – 1 POISSA.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala (+ henkilöstösuunnitelma) ss. 39–60 ja 136–137

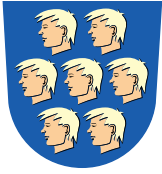
Varhaiskasvatuspalvelut s. 53

Muutosesitys 3.

Otto Suhonen esitti Mirja-Liisa Tofferin kannattamana, että kappaleeseen Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset lisätään lause (tummennettu):

Yksityisten palvelutuottajien määrällinen osuus alle 5 – vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä Nurmijärvellä oli 33 % toukokuussa 2025. **Kunta on linjannut, että enintään 40 % alle viisivuotiaista lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen yksityisissä varhaiskasvatusyksiköissä.** Suunnitelmien mukaisesti Vanhan-Klaukan alueelle on otettu käyttöön 1.8.2025 alkaen Pilke Hehkon 5-ryhmäinen laajennusosa, jonka myötä yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palveluista edelleen nousee.

Perustelut: Vuodelle 2026 ei ole hyväksytty palveluiden järjestämissuunnitelmaa, jossa asiasta on ollut tapana aiemmin linjata. Linjausta ei ole syytä pudottaa pois toimintaa ohjaavista asiakirjoista.



Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 194 20.10.2025
 12.11.2025

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta kunnanhallitus ei voinut olla yksimielinen, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = esittelijän pohjaesitys

EI = Suhosen muutosesitys

Äänestyksen tulos

7 JAA (Lakee, Mattila, Sandelin, Santala, Takalo-Eskola, Vuorisalo, Hägg)

3 EI (Suhonen, Lahtela, Tofferi)

1 POISSA (Niinimäki)

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän pohjaesityksen äänin 7 JAA – 3 EI – 1 POISSA.

Ympäristötoimiala (+ henkilöstösuunnitelma) ss. 61–76 ja 138

Tekninen keskus s. 66

Muutosesitys 4.

Otto Suhonen teki Mirja-Liisa Tofferin kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Lisätään Toiminnan painopistealueet -lukuun kolmanteen kappaleeseen tummennettu teksti:

Kunnallistekniikan suunnittelussa kehittämisen painopistealueita ovat mm. toteuttaa liikenneturvallisuussuunnitelman kohteita vaihteittain ja yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, yleisten alueiden esteettömyyskartoitusten toteuttaminen, **viheralueohjelman valmistelu** sekä kevyenliikenteen verkoston ja ulkoilureitistöjen sekä liikuntapaikkojen yleissuunnitelman päivittäminen sekä kokonaisvaltaisten puistoselvitysten laatiminen (mm. seniori-, perhe- ja leikki- ja taajamapuistot, lähiliikuntapaikat).

Perustelut: Ohjelma ollaan laatimassa joka tapauksessa, joten on hyvä, että se näkyy talousarviossa.

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa, kukaan ei vastustanut Suhosen muutosesitystä, joten kunnanhallitus hyväksyi Suhosen muutosesityksen yksimielisesti.

Omaisuuksien tuotot s. 75

Muutosesitys 5.

Riina Mattila teki Tarleena Takalo-Eskolan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Taulukkoon ”Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja” kohtaan luovutetut omakotitalotontit, kpl TPE2025 40–45 TA2026 35–40 muutetaan TA2026 40–45 kpl.

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa, kukaan ei vastustanut Mattilan muutosesitystä, joten kunnanhallitus hyväksyi Mattilan muutosesityksen yksimielisesti.

Liikelaitokset ss. 101–118

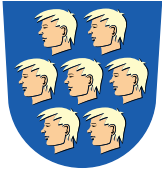
Aleksia-liikelaitos s. 114

Muutosesitys 6.

Lisätään elintarvikekustannuksiin 30 000 €.

Perustelut:

Kouluterveyskyselyn mukaan kunnan 8.–9.-luokkalaisista vain 32 %:n mielestä koululounas on laadultaan hyvää. Myös koululounasta syövien määrä on vähentynyt, ja kyseisessä ikäluokassa enää 40 % oppilaista syö koululounaan päivittäin. On myös huomioitava, että elintarvikkeiden hinta on



noussut vuodesta 2020 n. 20 %. Kahden lounaan (kasvis- ja lihavaihtoehto) tarjoaminen lisää ainakin uudistuksen alkuvaiheessa kustannuksia. Aleksia on arvioinut, että elintarvikkeisiin tarvitaan 87 200 € lisämääräraha. Tästä johtokunnan esityksestä on kunnanjohtajan TA-esityksessä vähennetty 30 000 €.

Suhosen muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kunnanhallitus päätti:

1. hyväksyä osaltaan vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026–2028 ja esittää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi kohdassa 2 esitetty lisäys huomioiden, seuraavin muutoksin:

Yleisperustelut ss. 3–24

Kunnan talous suunnitelmakaudella 2026–2028 s. 14

Lisätään seuraava teksti: "Kunnassa käynnistetään vuoden 2026 aikana uusi kestävä kasvun ohjelma, jolla tavoitellaan pysyviä käyttötalousmenojen säästöjä alkaen talousarviovuodesta 2027."

Ympäristötoimiala (+ henkilöstösuunnitelma) ss. 61–76 ja 138

Tekninen keskus s. 66

Lisätään Toiminnan painopistealueet -lukuun kolmanteen kappaleeseen tummennettu teksti: Kunnallistekniikan suunnittelussa kehittämisen painopistealueita ovat mm. toteuttaa liikenneturvallisuussuunnitelman kohteita vaihteittain ja yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, yleisten alueiden esteettömyyskartoitusten toteuttaminen, **viheralueohjelman valmistelu** sekä kevyenliikenteen verkoston ja ulkoilureitistöjen sekä liikuntapaikkojen yleissuunnitelman päivittäminen sekä kokonaisvaltaisten puistoselvitysten laatiminen (mm. seniori-, perhe- ja leikki- ja taajamapuistot, lähiliikuntapaikat).

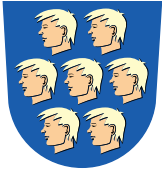
Omaisuuksien tuotot s. 75

Taulukkoon "Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja" kohtaan luovutetut omakotitalotontit, kpl TPE2025 40–45 TA2026 35–40 muutetaan TA2026 40–45 kpl.

2. todeta 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026–2028 investointiosan osalta, että Nurmijärven Veden Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon yhteydessä toteutettavaksi suunniteltua toimitilainvestointia (hallinto- yms. tilat) koskeva päätös vaatii tarkemman selvityksen vaihtoehtoisista kustannuksista ja toteutuslaajuudesta, ja esittää edelleen valtuustolle, että siitä tulee tehdä kokonaan uusi erillispäätös hallintosäännön mukaisesti, jonka yhteydessä hankkeen kokonaiskustannusarvio päivitetään,

3. vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2026 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti ja esittää nämä edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi sekä

4. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset talousarviokirjaan.



Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 194 20.10.2025
 12.11.2025

Valtuusto 12.11.2025
627/02.02.00/2025

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

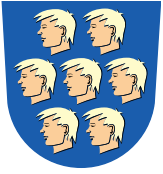
1. hyväksyä vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026–2028 kohdassa 2 esitetty lisäys huomioiden,
2. todeta 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026-2028 investointiosan osalta, että Nurmijärven Veden Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon yhteydessä toteutettavaksi suunniteltua toimitilainvestointia (hallinto- yms. tilat) koskeva päätös vaatii tarkemman selvityksen vaihtoehtoisista kustannuksista ja toteutuslaajuudesta, ja että siitä tulee tehdä kokonaan uusi erillispäätös hallintosäännön mukaisesti, jonka yhteydessä hankkeen kokonaiskustannusarvio päivitetään,
3. vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2026 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti sekä
4. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset talousarviokirjaan.

Päätös

Liitteet

Numero Otsikko

Liite8 Kunnanhallituksen talousarvioesitys 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028



102

Ilmoitusasiat

Valtuusto 12.11.2025

- Teknisen lautakunnan puheenjohtaja Jussi Malkamäen ajankohtaiskatsaus.

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Päätös